

Govori se o novem prikazovanju Matere božje

O dogodku, o katerem tu poročamo, se po svetu, zlasti pa v Rimu precej govori in tudi piše. Za njegov nadnaravni značaj pa ne moremo jamčiti, ker se cerkvena oblast o njem še ni nič izjavila. Vsekakor pa dogodek vzbuja zanimanje. Tako poročajo:

Letošnji 12. april, sobota pred belo nedeljo, je bil v Rimu že zopet pomladanski dan. Tramvajski sprevodnik Bruno Carnacchiola (izg. Karnakjola) je po opravljeni službi vzel svoje tri otroke in jih peljal v cvkalptov gozdček blizu trapistovskega samostana Tre Fontane, kjer je bil l. 67. obglavljen apostol Pavel. Samostan stoji nekoliko naprej od hazilike sv. Pavla proti Ostiji. Trije otroci so: desetletna Izola, sedemletni Karel in pa Ivan Franc (Gianfranco), ki ima štiri leta in pol. — Izola je začela tam trgati pomladno cvetje, dečka sta se pa igrala z žogo. Oče je sedel nekoliko vstran; potegnil je iz žepa belečnico in začel pisati vanjo. Zbiral je misli za govor, ki ga je namrcaval imeti naslednji dan, na belo nedeljo, pred svojimi somišljeniki. V njem je hotel pobijati in smešiti češčenje Matere božje. Starši so ga bili katoliško vzgojili in se je tudi cerkveno poročil; pred kakšnimi petimi leti je pa na prigovarjanje slabih tovaršev odpadel od katoliške cerkve k protestantskim baptistom, nato pa k adventistom, ki so neka sanjarska verska družba in pričakujejo skorajšnji drugi Kristusov prihod. Strupeno je zasvoščil Cerkev, njen nauk in njene služabnike. Dečkoma se je izgubila v goljavi pri gozdčku žoga, zato pokličeta očeta, naj jima jo pride poiskat. Res gre proti njima. Vidi pa, kako kleči najmanjši, Ivan Franc, ob vhodu skalnate votline, kakršnih je več tam okoli, in kako ima ročiči sklenjeni kakor k molitvi. Oči ima uprte v gornji del votline in kliče: »Lepa gospa! Lepa gospa! Oče se za to dosti ne zmeni in samo reče hčerki, naj pogleda, kaj je v votlini. »Nič ni,« reče hčerka. Takoj nato pa tudi ona zdrkne na svetlino in sklone roki; velike oči se ji svetijo, vsa presenečena kliče: »Lepa gospa! Lepa gospa!«

Očetu se čudno zdi. Karlu, ki se stiska k njemu, reče: »Pa kaj je to, Karlo? Se greste kakšno tako igro? Stopi se ti pogledat v votlino!« — »Ah, pojdi no!« se brani deček. Brž nato pa tudi on kleči ob votlini, sklepa roke in upira oči in kliče: »Lepa gospa! Lepa gospa!«

Bruno Carnacchiola se prestraši; njegovo izgrešeno življenje mu živo stopi v zavest. Pa že naslednji hip čuti dve roki, ki se dotakneta njegovih oči in mu odgrneta kakor nekaj zastor. Zablisi se mu žarka luč, v njej pa vidi prelepo srednje veliko gospo s klasično pravilnimi potezami obraza. Črni lasje ji pod tilnikom valovijo nazaj na snežno belo haljo, ki jo ima prepasano z rožnato rdečim pasom. Preko glave ji pada zelen plašč nizdol do bosih nog, s katerimi stoji na skali. Roki ima na prsih; v desni drži knjigo. Resnobno se mu nasmehne. Potem obrne levo roko proti tlam, a jo zopet dvigne in dene na knjigo. Slovesno mu reče: »Jaz sem tista, ki sem v božji Trojici. Sem Devica razodetja. Ti me preganjaš. Pa hodi tega dovolj. Vstopi zopet v sveto ovčjo stajo, ki je nebeški dvor na zemlji! Devet prvih petkov, ki si jih bil opravil v čast presvetemu Jezusovemu Sreču, te je rešilo.«

Potem mu je govorila — tako poročajo — še dalj kakor eno uro. Kot ljuzbizniva Mati ga je karala in učila; premenila mu je um in sree. Pripovedovala mu je tudi o sebi, od svojih prapočetkov v večnih božjih sklepkih in načrtih do svoje zemске smrti in svojega vnebovzvetja. »Moje telo ni strohnelo, ni moglo strohneti,« mu je rekla. Toplo mu je govorila o molitvi in jo je imenovala »zlato posodo«. Obljubila mu je, da bo delala čudeže ozdravljenj, še bolj pa čudeže sprebrenjenj s prstjo te jame. Imenovala mu je nekega duhovnika; ta ga bo peljal k drugemu duhovniku, ki ga bo zopet sprejel v katoliško Cerkev. Zopet

drugi duhovnik ga bo spremljal k pepežu, kateremu bo on nesel njeno naročilo. Napove mu, da bo zaradi njene prikazni doživel mnogo nasprotovanja in zaničevanja; ko bo pa od vseh zapuščen in zaničevan, mu bo ona po matersko pomagala.

Ko mu je nehala govoriti, se mu je nasmehnila. Po skali, na kateri je stala, je napravila dva koraka. Nato se je obrnila, pri čemer se je videl ves njen lep zeleni plašč; stopila je proti srednji votlini in izginila v steni kamna lehnjaka.

Deček Karel je zakričal »Lepa gospa! Zelen plašč!« in je skočil v votlino, da bi se dotaknil njenega plašča. Pa votlina je že bila prazna. Pač pa jo je napolnjevala močna, čudežna vonjava.

Bruno Carnacchiola je zaklical otrokom: »Ste videli? Bila je nebeška Gospa!« Nato je zopet sedel in zopet vzel belečnico. Za prejšnjimi stavki, polnimi bogokletnih sramotenj o Mariji, je zdaj v naglici opisoval to njeno prikazen. Tudi je vršal v skalo: »V tej votlini se je 12. aprila 1947 prikazala Devica razodetja protestantnu Brunu Carnacchioli.«

Ko so se vsi štirje vrnili domov, je mati takoj opazila, da so nekaj izrednega doživeli. Zlasti mož je bil ves spremenjen. Vseh štirih se je še vedno držala močna izredna vonjava.

Sledilo je 16 za sprebrenjenja zelo mučnih dni. Nato ga je srečal nepoznan duhovnik in ga nagovoril z besedami, ki jih je bila Marija napovedala: »Zdrava Marija, sinko!« Mož in žena sta šla k spovedi in preklicala svoj odpad. Ivan Franc, ki je bil rojen po odpadu staršev in zato niti krščen ni bil, je prejel sv. krst, Izola pa prvo sv. obhajilo.

Spreobrnjenju se je Marija — kakor poročajo — še štirikrat prikazala. V četrti prikazni mu je naročila, naj gre k redovnicam Maestru Pic Filippini, ki naj moljijo za okoliške brezbožnike. Za njihov samostan do takrat ni nič vedel, nato rali so mu ga drugi pokazati.

Tramvajski sprevodnik Bruno Carnacchiola vrši dalje svojo službo. Mnogi ga blagrujejo za nadnaravno srečo. Mnogi ga pa tudi smešijo; kakšen ga je že tudi udaril po licu ali mu pljunil v ožje. Takim reče sprevodnik: »Bodite veseli, da mi tega niste storili pred nekaj meseci. Takrat bi vam bil drugače odgovoril. S ponižnostjo, krotkostjo, ljubeznijo in potrpežljivostjo skuša popraviti svojo slabo preteklost in svoj slabi vpliv.

Jasno je, da te prikazni niso bile kakšni bolezenski prividi ali halucinacije. Take privide ima človek le, če ima bolezen z visoko temperaturo in torej z velikim pritiskom krvi na možgane, ali pa tak, ki je živčno zelo, zelo božan. Živčno bolni imajo najprej očesne privide (fotizme); če bolezen še bolj napreduje, dobijo tudi slušne privide (fonizme). Bruno Carnacchiola je pa takrat bil in je še sedaj telesno in živčno popolnoma zdrav. Telesno in živčno so popolnoma zdravi tudi svi trije otroci. — V bolezenskih prividih človek gleda in poslušata to, kar je v njegovih mislih in željah, ki jih tako rekoč vrže iz svoje notranjosti v zunanji svet. To, kar je videl in poslušal Bruno Carnacchiola, je pa bilo popolnoma nasprotno njegovemu mišljenju in hotenju. Tudi otroci, ki so bili vzgojeni brez vere, so videli nekaj, kar gotovo ni prišlo iz njihove duševnosti.

ustanovitvijo omenjenega odbora in z nabiranjem darov, ki jih lefa pospešuje. (Osservatore Romano 26.X.1947). Iz te objave je razvidno, kako modro postopa Cerkev v takih zadevah. Zato naj tudi naši bralci sprejmejo poročilo o tem prikazovanju Matere božje le kot zanimivost, o kateri v Rimu zelo vliko govorijo.

Penavadno ozdravljenje

Mati božja je bila že v prvi prikazni obljubila, da bo delala »blagoslov in ozdravljenje vsem, ki z vero pridejo v to votlino ali ki se potresejo s to blagoslovljeno prstjo«. Zato so takoj začeli hoditi k votlini pri Treh Fontanah taki, ki so jih trle telesne ali dušne težave. Duhovniki, ki imajo stik z dušami, pripovedujejo, da je Devica razodetja že na tisoče nevernih in v velike grehe zakopanih pripeljala na pot vere in kresposti. Ljudje pripovedujejo tudi o telesnih ozdravljenjih. Seveda Cerkev tudi o tem še molči in samo strogo preiskuje.

Zdravnik dr. Jožef del Duca je letos na sv. Alojzija dan, 21. junija, dal jasno izjavo o izrednem dogodku, ki ga hoče mo tukaj omeniti:

Karel Mancuso (izg. Mankúzo), krepek 36 leten mož, bivajoč v Rimu Via Bucimazzo 18, je letos 12. maja padel iz dvigalca več ko 4 metre globoko. Takoj so ga peljali v bolnišnico sv. Kamila, kjer so z rentgensko fotografijo dognali, da ima zlomljeno medenico (kost v kolku) in kosti leve roke. Roko in spodnji del života so mu dali v oklep iz gipsa.

Kardinal Karel Salotti

V petek 24. X. je umrl v Rimu kardinal K. Salotti, škof v Palestrini in prefekt sv. kongregacije obredov. Rodil se je 25. VII. 1870. Bil je doktor bogoslovja, civilnega in kanoničnega prava ter filozofije. Slovel je kot ognjevit borec proti sovražnikom Cerkve, odlični pisatelj in govornik ter goreči apostolski delavec. Posebno velike zasloge si je pridobil kot zagovornik svetnikov; nad 100 svetnikom in blaženim je pomagal do časti oltarjev. Tudi kot tajnik kongregacije za širjenje vere je napravil veliko dobrega. Deloval je tudi pri številnih drugih cerkvenih ustanovah in pri vsem delu v najrazličnejših službah je našel še toliko časa, da je neprestano pridigal po Rimu in drugih italijanskih mestih ter napisal 24 knjig, med katerimi najbolj cenijo knjigi: »Križa« »dobne družbe« in »Življenje Don Boska«. — Kardinal je postal l. 1935. Od l. 1939. je bil tudi palestrinski škof. V tej službi ni hotel imeti pomožnega škofa, ampak je hotel opravljati škofovsko službo sam.

Kardinal Salotti je bil eden tistih moč, ki je pokazal, kako veliko lahko en sam človek stori, ako zna pravilno izrabljati božje darove, med drugimi tudi dragoceni čas.

Majvečja sreča nemških otrok

Agencija A.P. poroča iz Frankfurta: »Tri deklice iz Nürenberga od 10 do 12 let so pisale šolsko nalogo: »Najlepši dan mojega življenja« in se takole izrazile:

»Najlepši dan mojega življenja je bil 17. februarja, ko je umrl moj brat in sem jaz dobila nje-

Zlomljene kosti so ga silno bolele. Proti volji zdravnikov se je dal po 13 dneh prepeljati v svoje stanovanje. Na bolniški avto in na njegovo stanovanje ga je z največjo pazljivostjo devalo več bolniških strežnikov, ker mu je vsak premik kosti povzročal neznočne bolečine. Zaradi bolečin si je tudi dal odstraniti z života mavce. Okoliški prebivalci so večkrat slišali, kako ječi in kriči.

O njem so zvedele tudi redovnice, imenovane »sestre sv. Jožefa od Buenos Airesa«. Poslale so mu nekoliko prsti iz votline pri Treh Fontanah, da bi jo natresel na zlomljene kosti. Bil pa je tako malo veren, da tega ni storil. Pač pa je 7. junija dovolil, da mu je to prst natresel neki prijatelj. V hipu so prenehale vse bolečine. Skočil je s postelje ter si potrgal vse obveze, čutil je, da je popolnoma zdrav. Hitro se je oblekel in tekkel na cesto, od tam pa na trg, kjer je bilo zbranih več njegovih znancev. Vsi so vedeli o njegovem nesrečnem padcu in njegovih bolečinah, nekateri so bili slišali tudi njegovo vpitje in kričanje. Začuden ga zdaj gledajo, ali je to res on. — Predstavi se zdravnikom v bolnici sv. Kamila, ki ga zopet z rentgenom fotografirajo. Slika pokaže, da so kosti na roki in medenici še vedno prelomljene; nič več ga pa ne bolijo in kljub zlomu lahko dela vse zgibe. Včasih zabava svoje znance s tem, da nateguje kožo in mišice in rožlja z zlomljenimi kostmi. In kako zelo se sliši to rožljanje! V zadnji vojski je bil dobil rano na desni peti; pa je tudi ta rana ozdravljena. Tako je njegovo stanje vse skozi do danes. Tudi on je postal veren, odločen katoliški mož, iz dna duše hvaležen Bogu in Devici razodetja.

Kakor rečeno, se cerkvena oblast o teh dogodkih še ni nič izjavila. V podobnih primerih ne smemo biti preveč lahkoverni, kajti o marsikakem »prikazovanju« se je že govorilo in pisalo, a ga Cerkev ni potrdila. — Prav tako narobe bi bilo, ako bi taka prikazovanja načelno odklanjali, češ da so nemogoča. Bog se v zgodovini poslužuje tudi takih sredstev, da pripelje nevernike in grešnike na pravo pot.

govo suknjo, čevlje in volneno jopico.

»Najlepši dan mojega življenja je bil moj zadnji rojstni dan: namesto darila so me pustili eno noč samo spat v moji postelji.«

»Moj najlepši dan je bil, ko sem prvikrat dobila kos čokolade od ameriškega vojaka.«

Tako pišejo otroci, ki se ne znajo še lagati. Njihove izpovedi so dovolj jasen dokaz, kako hudo se nad Nemci maščujejo njihova grozodejstva nad drugimi narodi med vojno. Vendar se zdi, da je življenje v ameriški coni boljše kot v ruski, zakaj general Clay je zadnjič trdil, da je že 50 tisoč Nemcev pribežalo iz ruske cone v ameriško in da bi jih gotovo pribežalo še več, če bi ne bila meja tako strogo zastražena.

Možje in in fanje! V soboto ob 7h zvečer osi k Sv. Antonu!

Kaj je s Terezijo Neumann?

Terezija Neumann iz Konnerseutha je še živa, kakor poroča londonski Catholic Herald. Ves čas vojne je preživela brez vsake telesne hrane, a je vseeno krepkejša od večine njenih sovaščanov, ki dobivajo, kakor vsi Nemci, hrano na živilske nakaznice. Terezija pa dobiva dvojni obrok pralnega mila, za kar je oblastem zelo hvaležna, ker tega mnogo rabi zaradi svojega krvavenja, ko ima vizije Kristusovega trpljenja. Obiskovalcev ima vedno zelo veliko, a je obisk omejen na eno uro dnevno, iz vzemši sobote in nedelje, ko živi odmaknjena svetu. Svoje proste dneve v tednu perabi za pomoč beguncem in izseljencem iz vzhodne Nemčije, ki jih je na Bavarskem posebno veliko.

Za katoličana je zelo nečastno, ako iz strahu pred ljudmi katoliški list odklanja ali ga le skrivaj bere.

Babje čenče tov. Babiča

na predkongresni konferenci tržaških aktivistov OF, 19. X.

»Dalje je tov. Babič govoril o duhovnikih in rekel: Pozdravljamo vsakega poštenega duhovnika, ki gre z nami in se bori z nami za boljšo bodočnost našega naroda. Jasno pa je po drugi strani, da mi ne moremo v odnosu do duhovščine začetiti z nekakim popuščanjem, oprasčanjem itd. Pri večini duhovščine se namreč dogaja, da postajajo in da so postali agitatorji Vatikana, ki je desna roka politike mednarodnega imperiazliza. Take duhovnike smo obsojali in jih bomo vedno obsojali. Ne sicer kot duhovnike, temveč kot agitatorje protiljudske politike Vatikana in imperiazliza. Poudarjam: vsakega poštenega duhovnika pa v naših vrstah pozdravljamo.«

(»Primorski dnevnik« 21.X.)

Če tovariš Babič svoje glave ni prodal in če mu kupec v zameno ni posadil na vrat slamnate glave, ve prav dobro, da so njegove besede o Vatikanu kot o desni roki mednarodnega imperiazliza in o večini slovenske duhovščine kot o agitatorjih te politike Vatikana le prazne babje čenče, ki jih more verjeti spet le kaka prismojena babura.

Po Babičevem mnenju morajo vsi pošteni duhovniki hoditi s komunisti in se skupno z njimi boriti »za boljšo bodočnost našega naroda«, t. j. za brezbožno, brezrazredno in do obupa nesrečno človeško družbo. Taki duhovniki so pa po pojmih, ki jih ima o duhovniku pošteno krščansko ljudstvo, le nesrečni odpadniki od Boga in Cerkve.

Večina duhovnikov pa po mnenju tov. Babiča ni poštena. Zakaj ne? Ker odklanja sodelovanje z brezbožnostno komunistično diktaturo. Za to svoje držanje pa ji ni treba navodil iz Vatikana; zadostuje ji mrvica vere in zrno zdrave človeške pameti.

Tov. Babič! Vi zahtevate od slovenske duhovščine in njunega »poštenja« preveč. Vi hočete, da bi duhovniki ploskali, ko pobijate in zapirate škofo in duhovnike; ko organizirate zločinske tolpe proti delivcem skrivnosti sv. vere; ko zapirate samostane in semenišča; ko pretepetate in izganjate čez mejo duhovnike, ki jih ljudstvo najbolj ceni; ko mečete iz šol sv. razpelo in krščanski nauk; ko prepuščate verski pouk za mladino tudi v cerkvi; ko duhovnike kot farizeji neprestano zalezujete, da bi jih celo v cerkvi v besedi ujeli; ko ne prenesete nobene odkrite duhovniške besede v časopisju; ko na vse pretege skušate vzeti duhovščini vse vire tudi najskromnejših dohodkov; ko v svojih šolah in šolskih knjigah s povtaranjem znanstvenih dognanj in zgodovinskih dejstev mladini rujete vero iz srca in jo vzgajate v borbene brezbožnike... itd. itd.

Tov. Babič! Če je vse to potrebno za klasifikacijo »pošten duhovnik«, hvala vam zanjo. Ponujajte jo zastopnikom drugih cerkv.

OKNO V SVET

VOLITVE. V Franciji so se 26. oktobra zaključile občinske volitve, ki so v glavnem potrdile de Gaullovo zmago in komunistični poraz. General de Gaulle je izdal proglas, v katerem zahteva razpust francoske narodne skupščine in razpis novih volitev. Tri glavne francoske stranke (socialisti, komunisti in ljudski republikanci) so to zahtevo odbile. Francoska narodna skupščina je z večino 20 glasov izglasovala zaupnico Ramadierovi vladi. — Splošne volitve so se vršile tudi na Danskem, kjer so komunisti izgubili polovico mest (9 od 18) in v Švici, kjer se je dvignila demokratično-progresivna stranka, medtem ko so socialni demokrati, ki so imeli doselej večino zlezli na drugo mesto; filokomunisti pa so od nič pridobili sedem mest.

PREBIVALSTVO AVSTRALIJE je naraslo na 7.580.820 ljudi s prirastkom 950.981 od zadnjega štetja 1933. Število žensk se je precej približalo številu moških.

PERZIJSKI PARLAMENT je zavrgel sovjetsko-perzijski sporazum za petrol, ki so ga sklenili 1. 1946. in ki je nudil SZ precejšnje ugodnosti.

NOBELOVO NAGRADO iz zdravilstva sta prejela zakonca Cori, ki učita na univerzi v Saint Louisu v ZDA.

VELIKO LETALO ameriških »United Airlines« je padlo v državi Utah (ZDA) in povzročilo smrt vseh 52 potnikov.

VLAKE PRIJATELJSTVA bo odpotoval 7. t. m. iz Los Angeles v ZDA in obiskal 40 važnih mest Združenih držav. Med potjo bo vlak pobiral prostovoljne prispevke ameriškega ljudstva za pomoč evropskemu prebivalstvu. Svoj obhod bo zaključil v New Yorku 18. t. m. Vlak so dali imeti »vlak prijateljstva«.

BRAZILSKI SENAT je s 35 glasovi proti 19 odobril zakonski osnutek, po katerem bodo vsi komunisti odstranjeni iz vseh zakonodajnih in upravnih mest. Radi tega zakona bodo prizadeti: en senator, 18 poslancev in kakih 500 županov in drugih nameščencev.

DR. KURT SCHUMACHER, nemški socialistični voditelj, ki se nahaja trenutno na obisku v ZD, je izjavil, da organizira maršal Von Paulus, ki je bil zajet pri Stalingradu, po sovjetskem naročilu nemško armado, ki jo sestavljajo nemški vojni ujetniki. V SZ je bilo okrog 3 milijone in pol nemških ujetnikov, je dejal Schumacher, od katerih sta ostala še dva mil. in pol; drugi so pomrli od naporov in bede.

ZGINIL JE! Voditelj poljske kmečke stranke Stanislav Mikolajczyk, ki je obenem tudi vodja poljske opozicije, je nenadoma zginil. Pred kakimi 14 dnevi je v družbi sedmih oseb zapustil Varšavo in — izginil. Nekaj časa so se širile novice, da je zbežal iz Poljske in da je na poti proti Švedski in Angliji. Toda dosejati se še ni nikjer pojavil. Njegova žena in sin, ki živita na Angleškem, sta radi njegove usode zelo zaskrbljena.

Angleži so izjavili, da bodo tega begunca radi sprejeli, ker ga cenijo kot pravega demokrata. — Begunec je po 14

dnevih 3. XI. srečno prispel v London z angleškim letalom.

STRASNI KADILCI! Na zasedanju ZN se veliko govori in zelo veliko — kadi. Najbolj divji kadilec je menda ukrajinski zastopnik Manuiskij, ki si z eno cigareto prižiga drugo. Sledi mu ameriški zastopnik Johnson, ki neprestano kadi cigarete dolge 12 cm. Francoski zastopnik Couve de Mourville ima rajši pipo, ki si jo vzame iz ust samo takrat, ko mora govoriti.

ITALIJANSKA USTAVODAJNA SKUPŠČINA je spet preklcala, oziroma suspendirala odlok o deželni avtonomiji Julijske Krajine.

ZUNANJI MINISTER grof SFORZA se že več dni mudi v Londonu, kjer ima razne razgovore z britanskimi političnimi osebnostmi.

DOMAČE NOVICE

Novi dekanat

Nadškofijska oblast je ustanovila za slovenske duhovnije goriške nadškofije, ki ostanejo pod Italijo, nov dekanat s sedežem v Štandrežu. Za prvega dekana je imenovan veleč. g. msgr. Alojzij Novak, ki je opravljal dekanijske posle nad 30 let v Črničah. Novi g. dekan se da ne bo preselil v Štandrež, temveč bo imel dekanijski urad na svojem stanovanju v Gorici, Corte St' Ilario 7. Med drugim bo moral skrbeti za ustanovitev novih dušnopastirskih postojank v tistih delih slovenskih župnij, ki so ostali pod Italijo. Ker so nekateri taki deli premajhni, da bi mogli vzdrževati lastnega duhovnika, bo potrebno in pravično, da se slovenske hiše sosednjih italijanskih duhovnij priključijo novim slov. duhovnijam. Zares krščansko pojmovanje narodnih pravic vsakega ljudstva je pa še vedno le redka ednost. Zato bo imel novi dekan težko nalogo. Potrebna mu bo krepka podpora vseh zavednih vernikov, ki se potegujejo za duhovne koristi in jim ni vseeno, kako so oskrbovani — in ali sploh imajo dušnega pastirja ali ne. — Novemu g. dekanu voščimo pri težkem delu obilo božjega blagoslova.

Imenovanje

Msgr. dr. Mihael Toroš, ki je odšel za apostolske administratorja v poreško škofijo, je v goriškem centralnem semenišču poučeval cerkveno pravo. Za profesorja cerkvenega prava v goriški bogoslovnici je sedaj imenovan dr. Rudolf Klinec, škofijski kancler. Čestitamo.

Štandrež

V nedeljo 2.XI. smo imeli po starem običaju procesijo iz župne cerke na pokopališče. Procesije so se udeležili tudi pred-

stavniki OF. Da bo njihova »pobožnost« bolj očitna, so tvorili nekako prikolico procesije za ženskami. Verni »Štanderci« bi se bili ob tej priliki gotovo znova navdušili za vernost »obrekovane« OF, ako bi se bili ti udeleženci procesije bolj zgedno zadržali med procesijo in med govorom na pokopališču, ki je bil ob tej priliki izredno lep in poučen. Krščanski starši naj skrbijo, da se njihovi sinovi ne bodo udeleževali cerkvenih pobožnosti v družbi z ljudmi, ki se zdi, da se iz Cerkve in njenega bogoslužja le norčujejo.

Nehajmo s komedijo! Kdor je še veren, naj se udeležuje službe božje kot vernik. Kdor je pa nevernik, naj gre v krčmo in tam prodaja svojo nevero in nespamet. Odrasli pa naj imajo

toliko ponosa v sebi, da se ne bodo vedli kot pobalini!

Štandrežci, nehaite biti sužnji surovih nasilnežev in pokažite, da ste pogumni in značajni!

Solkani

Srečal sem vnetega solkanskega komuniste in ga vprašal: »Kako je kaj? Dosegli ste, po čemer ste toliko časa hrepeneli; gotovo ste zdaj vsi srečni in navdušeni.« — »Kaj še! Delavec plača vedno gor, če ni ravno pri koritu. Komunistem in fašizem — isto testo«.

Otvoritev slov. sred. šol v Gorici

U sredo 5. t. m. se prične šolsko leto na slovenskih srednjih šolah v Gorici s šolsko maso ob 10. uri v stolnici. Dijaki naj se zberejo usak na svoji šoli (nižja srednja in strokovna v ul. Randaccio, višja gimnazija in učiteljska v ul. Croce) ob 9.45, odkoder pojdejo v cerkev. Učitelj bo pričel pouk po urniku, ki bo medtem nabit na razglasni deski vsake šole.

Slovenske šole v Slovenski Benečiji

Videmski tednik KD »Il nuovo Friuli« je objavil 26.X. članek »Troppi falsi amici per le Vallate del Natisone«, ki nikakor ne odgovarja duhu krščanske demokracije. Z očitnim zadovoljstvom in odobravanjem objavlja sklepe, ki so jih župani beneških slovenskih dolin dne 30.IX. naslovili na predsednika It. Republike, na ministrskega predsednika, na predsednika ustavodajne skupščine in na videmskega prefekta glede slovenskih šol v Benečiji. Iste sklepe so 5.X. soglasno odobrili občinski sveti vseh sedmih občin (čudno malo občin na toliko prebivalcev! Morda je tudi to znak zaskrbljenosti radi slovenskega jezika...) V nedeljo 12. oktobra pa so se zbrali pri svetem Petru ob Nadiži zastopniki vseh slojev beneškega prebivalstva in ustanovili nič manj kot »Odbor za obrambo ogroženega italijanstva na diških dolin«.

Dokazi proti slovenskim šolam in pouku slovenščine

1. »Il nuovo Friuli« pravi, da v Benečiji sploh ni narodnih manjšin, ker je to g. Simonetti »dokazal.« »esclusa così l'esistenza di supposte minoranze«. Če torej v Benečiji ni slovenske manjšine, je jasno, da nima smisla govoriti o potrebi slovenskih šol. Ker pa o tem ne bo mogoče prepričati ne v Rimu, ne drugod po svetu nikogar, ki pozna narodopis italijanske države, so morali župani in z njimi »vse kategorije« borcev proti slovenstvu »Slavie italiane« najti bolj tehtne dokaze, da prikažejo krivičnost uvedbe slovenskega šolstva v Benečiji. In ti so:

2. Prebivalstvo Slovenske Benečije živi nad 80 let združeno z Italijo in ji je bilo zvesto v miru in vojski in zato noče, da bi kdo dvomil nad njegovim italijanskim nacionalnim značajem, »carattere nazionale italiano«. Ta italijanska beseda ima dvojen pomen. Res je, da so Beneški Slovenci zvesti državljanji italijanske narodne države in se ne želijo od nje ocepiti. S tem pa ni rečeno, da nimajo svojega posebnega materinskega jezika in da ga nočejo v okviru italijanske države ohraniti in gojiti.

3. Beneški Slovenci nočejo slovenskih šol. Ali je to res? O italijanskih državljanjih pravi svet, da niso hoteli vojne. To bo veljajo vsaj toliko pač tudi o državljanjih vseh drugih držav. Ali je s tem rečeno, da niso Italijani vpili: Noi vogliamo la guerra? Torej kako je treba tolmačiti tako voljo ljudstva? Razlikovati moramo med pravo voljo in prisiljeno voljo. O tem drugič!

4. Gospodična Crisetig Gite seppina (čudno, da si ni dala spremeniti priimka!) je povedala na sestanku »vseh kategorij prebivalstva«, na katerem torej tudi njena kategorija ni smela manjkati, da Benečani za časa

U čem obstoji to ogrožanje Italijanstva?

Samo v tem in čisto samo v tem, da bi morala Italija po mirnih pogodbah dati Beneškim Slovincem slovenske šole. Za italijanstvo Benečije pa niso nevarne le slovenske šole, ampak prof. učiteljska v Sv. Petru Valentin Simonetti je na omenjenem zborovanju zadel žebelj prav na glavo, ko je dejal, da bi bil že sam pouk slovenščine prav za prav pouk »tujega« jezika, ki bi pa za beneške Slovence ne imel nobene praktične vrednosti, ker so »obrnjeni bolj proti zapadnim narodom«. To svojo genialno trditev bi bil lahko podkrepil n. pr. tako: To velja toliko bolj sedaj, ker bo s sedanjjo Jugoslavijo tihotapstvo mnogo težje kot nekoč z Avstrijo. Vsi duhoviti zborovalci bi bili gotovo ob takem dokazu bruhanji v navdušeno odobravanje.

nemške in partizanske okupacije niso hoteli slovenskih šol. Menimo, da takrat Benečani pred vsem niso hoteli represalij zaradi kakega sodelovanja s titovci. Če so Beneški Slovenci odklanjali včeraj in če še danes odklanjajo komunizem tudi ko pitaš, ša kake lažne narodne ali druge obljube, jih samo pohvalimo. Toda ena stvar je ljubiti svoj materin jezik in nekaj drugega je ljubiti in si želeli kako komunistično diktaturo. Ne postavljajte pojmov na glavo! Beneški župani so govorili, kakor da so doma iz Kalabrije in Apulije in da zato nimajo srca za svoje ljudstvo.

5. Prav posebno važen dokaz proti slovenskim šolam je bila županom in vsem beneškim kategorijam »sofistov sledeča trditve: Niti pod Avstrijo pred 80 leti ni bilo slovenskih šol. Naj se ti zgodovinarji sprašajo, koliko slovenskih šol je bilo takrat v Sloveniji in koliko je bilo takrat italijanskih šol na vsem Apeninskem polotoku. Po tej logiki bi noben narod nikdar ne smel začeti s svojim šolstvom. K vsem tem dokazom proti slovenskim šolam se bomo še vrnili. Mi gotovo nimamo namena, da bi komur koli vsiljevali take ali take šole. Nikakor pa nečemo, da bi razni prenapetosti naprej hujskali narod proti narodu, da bi neprestano izvajali nad ljudmi nasilje laži in da bi krščansko ime zlorabljali proti resnici in pravici, kar je vedno le krščanstvu samemu v škodo in na korist samo temnim silam, ki rujejo proti mirnemu sožitju med narodi in vsakemu redu sploh.

Nova slovenska verska knjiga

Ni še dolgo, kar smo poročali, da je izšla v Trstu mašna knjizica v slovenskem jeziku, ki jo je napisal dr. Ivan Vrečar. Poudarili smo tudi, kako zelo je bila ta knjizica na Primorskem potrebna. Vendar smo pogrešali še eno knjigo, ki je tudi nujno potrebna predvsem za skupno molitev, namreč *Večna molitev*. Tudi ta vrzel je zdaj izpolnjena s tem, da je isti pisatelj izdal pred kratkim to knjizico, in to v zelo priklupni in praktični obliki.

Bilo bi odveč našim čitateljem podrobno razlagati pomen in potrebo te knjige, saj smo jo gotovo vsi čutili, ki bi včasih radi pred Najsvetejšim potožili vse svoje težave in potrebe in predvsem počastili svojega Boga v prelepem našem domačem jeziku. V to nam služi knjizica, da namreč takrat, ko nam zmanjka besed, nam knjizica pomaga in spominja vsega, kar bi radi predložili ljubemu Bogu.

Knjizica je moderna. Vse ure so zgrajene na isti način. Začetne molitve so posvečene Sv. Rešnjemu Telesu in Materi božji. Pri vsaki uri je primeren uvod, litica pesmi in med uro še celotna pesem. Posebne omembe vredne so sledeče ure: na čast sv. Družini, na čast Kristusu Kralju in za mir.

Knjizico toplo priporočamo. Dobite jo lahko v slovenski knjigarni Fortunat v Trstu in v katoliški knjigarni v Gorici. Kdor pa hoče naročiti več izvodov, naj se obrne na pisatelja samega: dr. Ivan Vrečar, Trst, Viale XX Settembre 88/IV.

Hlapec Ferjan

»Poslušaj, Milka,« je rekel moški s prijetno zvencim glasom, »tisoč goldinarjev moraš na vsak način dobiti; toliko si pošteno zaslužila.«

»Bregar ne bo pustil, da bi trpela kako škodo. On je dober človek.«

»Da, da, on je poštenjak, naj se že lahko zaneses.«

»Rekel je, da mi bo izplačal denar takoj po zapuščinski razpravi.«

»Potem si tudi prosta in lahko greš.«

»Ko pridejo drugi ljudje, ne ostanem niti en dan več pri hiši.«

»Potem si urediva midva svojo stvar in ti prideš k meni.«

»Da, Tinče, prav rada pridem. Saj nimam nobenega človeka, ki bi mi bil bližji kot ti.«

»Lepo se bova imela skupaj.«

»Vedno bom skrbela zate, Tinče.«

Odsla sta dalje in Ferjan ni več mogel razumeti njunega pogovora. Videl pa je čez nekaj časa, kako sta si ob slovesu stiskala roke, in slišal je še, kako je Milka vedro zaklicala:

»Tinče, zbogom! Pa glej, da me ne pustiš toliko časa same kot doslej, ampak da prideš kmalu zopet.«

In že je stekla deklica lahkih nog mimo senika proti hišam.

Ferjan je bil po tem, kar je videl in slišal, tako omamljen, da nekaj časa ni mogel priti do nobene jasne misli. Kaj pa je za božjo voljo z zapuščinsko obravnavo? Kaj ima pri tem Bregar opraviti?

O Hudovernikovi smrti, od katere je preteklo komaj šest tednov, ni Ferjan še ničesar zvedel. Pa vse to ga ni zanimalo. Njemu je mar le za Milko. Torej se mu je v resnici izneverila! Ali so tedaj vsa dekleta tako vihrova in nestanovitna? Ali ni pač niti ene, na katere zvestobo bi se mogel zanesti? To stvar si sicer lahko razlaga. Milka je verjela v njegovo krivdo in ni hotela imeti s tako sramotnim tatom nič več opraviti. In sedaj je tudi dobila namesto njega drugega. Mladenič — Tinčeta ga je imenovala — je videti prav dostojen, dober človek. Saj ga privoščijo Milki, kajti on, Ferjan, bi se z deklico itak ne mogel več poročiti. Bridko mu je le to, da se ni zanesla na njegov značaj in da mu ni zaupala. Pa kaj se muči z neprijetnimi mislimi! Za kaj se vse minulo, na Milko mora enostavno pozabiti. Pozabiti za vedno! Pri tem ga je zbudilo v srec. Zdjaj šele je spoznal, da je mnogo močnejše navezan na dekle, kot je stulil. Redkokdaj mu je bilo tako bridko pri srcu kot sedaj.

Ostal je v seniku, dokler se ni popolnoma stemnilo. Nato se je odpravil počasi proti Tihemu dolu. — Ali naj gre res k Bregarjevim? Tam bi ga vsi prosili in silili, naj stopi v službo in ostane pri njih. Bregar je imel velik vpliv nanj in on, Ferjan, bi se ne mogel ustavljati pri govarjanju tega starega, očetovskega prijatelja — in navsezadnje bi ostal. Potem bi imel Milko vedno pred očmi in bi se ji vendar ne smel približati. Živeti ne prestano blizu dekleta, ki ga je zavrgla kot junjo, in razen tega biti v očeh ljudi kot bivši kaznjenec, tega bi ne mogel prenesti. — Ne ni mogoče! Bil je zdaj trdno odločen, da odpotuje na vsak način v Ameriko. In, da bi ga nič več ne premotilo, se je premislil, da bi šel k Bregarjevim. Obrisal si je večkrat pot z obraza, nato se okrenil in čvrsto odkorakal proti vasi.

Medtem je nastala popolna noč in ni se mu bilo bati, da bi ga kdo spoznal. V vasi je šel mimo vsch vrat, vstopil pa je pri enih, namreč skozi železna vrata na pokopališče. Tam je poiskal grob Bregarjeve matere, pokleknil ob njem in zasopet:

»Ti edina si zdaj v vsem Tihem dolu, ki jo lahko še obiščem, ti ljuba, dobra mamica! Od tebe se vendar moram posloviti. Veš, zdaj odidem po svetu in se

nikdar več ne vrnem!«

Medtem ko je tako govoril, so mu tekle bridke solze po licih. Dolgo je klečal ob grobu in molil. Slednjič je vstal, položil obe roki okrog nagrobnega križa in ga poljubil. Nato je poškrpnil še z blagoslovljeno vodo grob in rekel: »Sedaj pa z Bogom, mamica! Gospod ti daj večni mir in pokoj!«

Pol ure pozneje je zopet čvrsto korakal dol po dolini. Hodil je zdaj po glavni cesti. Namenjen je bil najprej v Loko, kjer je bil Bregarjev sin za kaplana. Gospoda Stankota mora na vsak način obiskati, ker mu je to nekoč v ječi za gotovo obljubil.

XVII.

Jesen se je pomaknila s hribov v dolino, lastavice so odletele v gorkejšje kraje, Ferjan pa je bil še vedno tu in je prebival ta čas v Loki. Njegov prijatelj, gospod Stanko, mu izselitve ni samo odločno odsvetoval, ampak mu je tudi predložil, da se brez večjih denarnih sredstev ne more podati na dolgo pot, pozneje je prišel nekoč Bregar in je s svojim prepričevalnim, dobrohotnim govarjanjem dosegel, da se je Ferjan odločil, da ostane na domačih tleh vsaj še do spomladi. Po posredovanju g. kaplana je dobil ugodno službo v Loki kot

hlapec pri Jelovčanovi gostilni. Kmečkega dela se ni odvadil. Cim bolj je bilo šlo od rok, tem več veselja je dobival zanj. Štiri mesece je bil že v Loki in dobro se je razumel z ljudmi. Zvedel so pač o njegovih življenjski usodi in o tem veliko govorili, toda nihče ga ni zaradi tega grdo gledal, nasprotno, ljudje so mu rajši sočustvovali in ga še bolj spoštovali. Bilo mu je v Loki pogodu in mislil, da bi odšel v tujino, je stopala vedno bolj v ozadje. Ko mu je prinesel Bregar na svetem Tihem njegove prejšnje pripravke, tisoč pet sto goldinarjev, ki jih je sodišče svoječasno zaplenilo v prid Dolinarjevi hiši, se je tega zelo razveselil in je dobil nov pogum. Mislil je zdaj zopet celo na to, da bi s pridnostjo in varčnostjo spravil polagoma toliko skupaj, da bi si kupil kako kmetško posestev. — Toda čemu? Saj nima nikogar za seboj in poročil se več ne ho. Pa vseno, lepo je vendarle, če ima človek kaj svojega. — Milkina nezvestoba ga je bolela še vedno kot pekoča rana v srcu, toda zdaj si je na vso moč prizadeval, da bi spravi iz glave spomin na dekletu. Tu je dobil sredi septembra pismo iz domaćih krajev, napisano z nežno, čedno žensko pisavo. Poslal ga ni nihče drug kot Milka. Pismo se je glasilo:

(Nadaljevanje)